

Kleopatra

– İrfan Yılmaz · 26 Haziran 2021

Kleopatra, Julius Caesar ve Marcus Antonius (okunuşu: Mark Antony) efsanesi aslında Makedonya'lı komutan Büyük İskender ile başlar.Efsanevi Gordion Düğümü'nü çözerek değil, kılıç darbesiyle keserek kendisine Frigya'dan başlayan bir yol açan Büyük İskender, ilerleyişini sürdürerek, M.Ö. 333 yılında, İssos Savaşı'nda Pers kralı III. Darius'u mağlup eder. Güneye inerek iki ay süren Gazze direnişini kırdıktan sonra bir yıl içişnde Suriye ve Filistin'le birlikte Mısır'ı da fetheder.Fetihten sonra Mısır'da bir Yunan kültür merkezi oluşturmak isteyen Büyük İskender, Rodos'lu bir mimar olan Dinokrates'e M.Ö. 332'de, hazırlattığı planla, günümüzde İskenderiye olarak anılan Aleksandriya kentini ve Ptolemaios Krallığı'nı kurdururak, Antik Mısır'da Helenistik yönetim dönemini başlatmış olur. Helenistik firavunlar dönemi Mısır'da üç yüzyıl kadar hüküm sürer.Antik Mısır'ın son Helenistik kraliçesi olan Kleopatra, 39 yıllık ömründe, ülkesi Mısır'ı, hastalık, kıtlık, istila ve yıkımlardan kurtarmak için verdiği mücadele ve fedakarlıklarıyla olduğu kadar; büyüleyici güzelliği, keskin zekası ve karşı konulmaz gücüyle tarihin tozlu sayfaları arasındaki yerini alır. Günümüze kadar her çağda konuşulan; güzellik, güç ve zekanın adeta simgesi olur. Hayatına dair nice efsanelere konu olur, hakkında yazılan sayısız kitaplarda yer edinir ve yüzlerce sinema filmine baş rol aktirisi olarak beyaz perdede canlandırılır. O, firavunların yetkisini kullanan ikinci ve son Mısır kraliçesi, Roma imparatoru Julius Caesar'ın sevgilisi ve efsane komutan Marcus Antonius'nin eşi VII.Kleopatra'dır.Ptolemaios Hanedanlığında kendisinin önce gelen altı Kleopatrayı unutturduğu için, günümüzde adı rakamsız olarak telafuz edilen Kleopatra isminin tek sahibi olarak anılır.Dünyanın en güçlü kadınları arasında yer alan ve günümüzde güzelliğin ve gücün simgesi haline gelmiş olan Kleopatra, M.Ö. 69 yılının Ocak ayında İskenderiye'de doğar,Aslen Makedonya kökenli olan Kleopatra çok iyi bir eğitim görür, ışıltılı bir zekaya sahip oluşu; başta Arapça, İbranice, Habeşçe, Ermenice ve Farsça olmak üzere dokuz yabancı dili konuşup yazabildiğinden de anlaşılır. On sekiz yaşındayken, babasını kaybeder ve babası XII. Ptolemaios'in vasiyeti üzerine henüz on yaşındaki kardeşi ile kağıt üzerinde kalan sözde bir evlilik yaparak tahta çıkar. O zamanlar Mısır'a egemen olan Yunanlar, Mısır toplumuna karışmamak için kendi akrabaları ve soydaşlarıyla evlenmekte ve bu yakın akraba evlilikleri genetik olarak özürlü insanların doğmasına yol açmaktadır. Kleopatra'nın halkın içine girebilmek ve halka kendisini benimsetmek amacıyla Mısır dinine yönelmesi, O'nu tehdit olarak gören sarayın karanlık güçlerinin entrikaları ile, sözde eşi XIII. Ptolemaios(okunuşu: Tolmes) tarafından iktidardan uzaklaştırılıp Suriye'ye sürgüne gönderilmesine sebep olur. Antik Mısır'ın son Hellenistik kraliçesi olarak bilinen Kleopatra'nın 39 yıl ömrü, sıradışı olaylar, tutkulu sevdalar, fedakarlıklar ve ihanetlerle birlikte anılır.Suriye'deki sürgün günlerinde Kleopatra'nı akli, sarayın karanlık güçleri tarafında yönlendirilen on yaşındaki kardeşi ve Mısır halkında kalır. Gözleri çöl eğlencelerini görececek halde değildir. Mısır'a geriye dönüşü için çareler ararken önüne tarihi bir fırsat çıkar. Roma imparatoru Julius Caesar'ın Mısır'a geldiği haberini alır almaz hiç vakit kaybetmeden yola koyulur.Hizmetçileri, sıradışı bir armağan sunmak istediklerini belirterek Julius Caesar'ın kalmakta olduğu saraya gelirler. Sürgün olarak ayrıldığı saraya, ipek halıya sarılmış olarak geri dönen Kleopatra'yı, Julius Caesar'ın

ayaklarına sererler. Kleopatra'nın ipek halının desenlerinde narin bir çiçek gibi açılışını hayranlık ve şaşkınlıkla izleyen Julius Caesar bu ilk karşılaşmadan çok etkilenir. İnsanları etkileme gücü zaten Kleopatra'nın ruhunda vardır.Sonraki günlerde tabloya bir de, Romalı ünlü tarihçi Plutarkhos'un da belirttiği gibi; Kleopatra'nın, istediği her titreşimi çıkarıp, istediği her dili kullanabildiği, çok telli bir müzik aleti gibi olan duygulu sesi ve sesinin tonundaki tatlılık eklenince, elli iki yaşındaki Julius Caesar, yirmi bir yaşındaki Kleopatra'ya adeta on sekiz yaşındaki bir gencin hisleriyle âşık olur.Julius Caesar rüya içinde rüya gibi geçirdiği gecenin sabahında, Kleopatra'nın sadık dostu ve müttefiki olarak Kleopatra'nın çadırından ayrılır. Kleopatra bu kez Roma imparatoru Julius Caesar'ın desteğiyle iktidara yürür.Julius Caesar karşısında tutunamayan Mısır'ın çocuk yaştaki Firavunu XIII. Ptolemaios, Kleopatra ve Julius Caesar'ın güç birliğinden duyduğu tedirginlikle, panik halinde Mısır'dan kaçmak isterken Nil Nehri'nin kabaran sularında boğularak hayatını kaybeder.Julius Caesar Roma'ya geri dönerken; Kleopatra, yine kağıt üzerinde kalan bir evlilikle, bu kez de Firavun XIV. Ptolemaios'le birlikte ülkesini yönetmeye başlar.Aynı yıl içinde Kleopatra, Julius Caesarion yani Küçük Julius Caesar adını koyduğu ilk bebeğini dünyaya getirir.Roma'nın desteğini alan Kleopatra, aynı ırka mensup olduğu, Makedonya'lı Büyük İskender'in; Babil'de, henüz otuz üç yaşındayken hastalanıp ölmesiyle, yarım kalan dünyayı fethetme hayaline kendisini kaptırır.Bu hayali gerçekleştirmenin yolu, bilir ki; Roma ile ittifaktan geçmektedir ve zamanı gelince de Roma'ya doğru yola çıkar. Hem de Julius Caesar'ın ayaklarını, mutluluktan yerden kesecek bir sürpriz ile, oğlu Julius Caesarion ile birlikte...Roma'ya dönen Julius Caesar, İpek halının desenleri arasından nadide bir gül gibi ayaklarına serilen Kleopatra'yı ve O peri kıza geçirdiği rüya içinde rüya ötesi çöl gecesini unutamaz ve Kleopatra'nın Mısır'dan Roma'ya doğru yola çıktığı haberini alır almaz sabırsızlıkla bir karşılama töreni hazırlanması talimatını verir.Kleopatra'nın, oğlu Julius Caesarion'la birlikte Roma'ya giriş şöleni, Julius Caesar'ın karşısına çıkışı, selamlaması, hal ve hareketleri tarihte eşi ve benzeri görülmemiş nefes kesen efsane görüntülere sahne olur.Kleopatra Mısır'a geri döndükten sonra Julius Caesar'ın Roma'ya Kleopatra'nın heykelini diktirmesi tepkilere sebep olur, Julius Caesar'ın bu davranışı muhaliflerinin arayıp ta bulamadıkları bir fırsata dönüşür.Kleopatra, Roma ile Mısır'ı birleştirip, dünyayı egemenliği altına alma hayaline adım adım yaklaşmaktayken, Roma'da dramatik bir gelişme yaşanır. M.Ö. 44 yılında Julius Caesar, muhalifleri tarafında senatoda suikast sonucu öldürülür. Üstelik suikastçiler arasında, oğlu gibi değer verip sevip saydığı evlatlığı Brütüs de vardır. Julius Caesar'ın son nefesini vermeden önce söylediği: "Sen de mi oğlum Brütüs!..." cümlesi, ihanet vurgusu olarak tarih kitaplarındaki yerini alır.Julius Caesar'ın bir suikast sonucu öldürüldüğü haberini alan Kleopatra çılgına döner. Zira Julius Caesar ile birlikte öldürülen aynı zamanda, Kleopatra'nın Helen kültürünü dünyaya egemen kılma hayalidir.Julius Caesar'ın ölümünden bir müddet sonra Büyük Roma İmparatorluğu, doğu ve batı olmak üzere ikiye ayrılır. Batı Roma, Octavius tarafından yönetilirken Doğu Roma'nın yönetimi Marcus Antonius'ye kalır.Bahtına başkent Roma ve Julius Caesar'ın tahtı düşen Octavius, Julius Caesar'ın yeğeni ve resmi evlatlığıdır ve Marcus Antonius'ye nazaran daha güçlüdür. Marcus Antonius ise daha hırslı, kararlı ve mücadeleci bir yapıya sahiptir. İkisi arasında başlayan gizli rekabet zamanla su yüzüne çıkar. Marcus Antonius hem doğudaki iktidarını pekiştirmek hem de Partlara karşı yapacağı askeri harcamalar için Mısır'ın zengin kaynaklarına ihtiyaç duyar. Bunun için Tarsus'a gelerek Kleopatra'yı davet eder.Bu davetle Kleopatra, Julius Caesar'ın

ölümüyle yarım kalan Helen kültürünü dünyaya egemen kılma hayalinin Marcus Antonius ile yapacağı ittifakla gerçekleşebileceğini düşünür. Büyük İskender'in gerçekleştiremeyen rüyasını gerçekleştirmek için, Atlas yelkenli, ve gümüş küreklerle çekilen muhteşem gemisiyle, İskenderiye'den Tarsus'a doğru yola çıkar.Kleopatra'nın Roma'ya geliş şölenini unutamayan Marcus Antonius çok sabırsız ve heyecanlıdır. İnsanları etkileme sanatında kimsenin eline su dökemeyeceği Kleopatra, Tarihçi Plinius'un belirttiğine göre, Marcus Antonius'yle ilk buluşmasında, tacında, taşıdığı, çiçekten şarap kadehini Marcus Antonius'ye uzatır. Marcus Antonius, Kraliçenin büyüleyen gözlerine bakarak, baş üstünde taşınan ve sıradışı bir sunumla kendisine uzatılan şarap kadehini dudaklarına götürürken; Kleopatra ani bir el hareketiyle içmesine engel olur ve: " İsteseydim, seni hemen şuracıkta öldürebilirdim der, çünkü çiçeğin yapraklarına keskin bir zehir sürdüm! Şimdi anladın mı, ben seninle dost ve müttefik olmak için geldim." Marcus Antonius, çok etkilendiği bu sahneyi ömür boyu unutamaz. Anelik, doğum ve bereket tanrıçası olan İsis'in kıyafetini giyerek, geceyi Marcus Antonius'yle baş başa geçiren Kleopatra, yedi yıl sürecek olan tutkulu bir aşkın temellerini atmış olur. Yedi yıl içerisinde bu tutkulu aşk iki oğlan ve bir kız bebek olarak meyvelerini verir.Kleopatra ile Marcus Antonius arasındaki ilişkiden rahatsız olan Batı Roma İmparatoru Octavius, Marcus Antonius'ye bir mektup gönderir. "Sana kız kardeşimi verdim. Eniştemdin." diye başlayan ve Kleopatra'yı aşağılayan bir ifadeyle devam mektuptan sonra İki hükümdar arasında savaş kaçınılmaz olur. Yıllarca süren bu savaşta, Actium Deniz Muharebesi'nden sonra rüzgâr Marcus Antonius'nin aleyhine döner.Sayıca ve donanım olarak üstün olan Batı ordusu, her cephede üstünlük sağlar ve Mısır'a doğru ilerleyişini sürdürür.Mısır'ın Octavius'un eline geçmesi üzerine esir düşmeyi onuruna yediremeyen Kleopatra ile Marcus Antonius M.Ö. 30 yılının gecesinde peş peşe hayatlarına son verirler. Kendi kılıcıyla hayatına son veren Antonius'den sonra Kleopatra'da, fazla acı çekirmeden hemen tesir eden keskin bir zehir içerek hayatına son verir. Kleopatra'nın intihar etmek için kendisini bir çöl kobrasına ısırttığı iddiasının, asılsız olduğu zamanla anlaşılır. Kleopatra ile Marcus Antonius'in ortak vasiyetleri, sonsuz hayatta birlikte olmak düşüncesiyle yan yana gömülmelerini istemek olur.Rakipsiz kalan Roma imparatoru Octavius, Esir düşmektense ölmeyi tercih eden eniştesi ve efsane komutanları Marcus Antonius ile antik Mısır'ın Helen soyundan gelen son kraliçesi Kleopatra'nın vasiyetlerini yerine getirir ve günümüze kadar hâlâ bilinmeyen bir yerde, yan yana gömülmelerini sağlar.Kleopatra'nın tek kızı olan Selene, günümüzde Cezayir sınırları içinde kalan Numidya kralıyla evlenir. Oğullarından Filadelfus ve Helyos bulunamaz ve kendilerinden hiçbir haber alınamazken, Julius Caesar'dan olan oğlu Julius Caesarion ise Roma casusları tarafından öldürülür.Kleopatra ve Marcus Antonius'nin romantik ve tutkulu olarak başlayıp, yedi yıl sürdükten sonra hüznle sona eren beraberliklerine ilk adımını attıkları, Kleopatra'nın Tarsus'a giriş yaptığı kapı da zamanla "Kleopatra Kapısı" olarak adını alır.*****Videolu efsane:www.youtube.com/watch?v=M3FwbEC-Eywİyi seyirler dileriz.Sevgi ve saygılarımızla.